

Innst. 80 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra utenriks- og forsvarskomiteen

Prop. 153 S (2014–2015)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2015 under Forsvarsdepartementet (ekstraordinære utgifter i Sjøforsvaret og Luftforsvaret)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Bakgrunn

Forsvarsdepartementet foreslår i proposisjonen endring i statsbudsjettet for 2015 som følge av ekstraordinære utgifter knyttet til valuta i Sjøforsvaret og Luftforsvaret samt uforutsett vedlikehold i Sjøforsvaret.

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 7 S (2014–2015) til Prop. 1 S (2014–2015) ble Sjøforsvaret (kap. 1732) styrket med om lag 44,1 mill. kroner og Luftforsvaret (kap. 1733) styrket med om lag 216,7 mill. kroner.

Forsvaret har et bredt internasjonalt samarbeid. En markant svekkelse av den norske kronen etter at budsjettforutsetningene for 2015 ble lagt, har medført at flere av Forsvarets avdelinger har betydelige merutgifter i utenlandsk valuta. Merutgiftene er størst i amerikanske dollar (USD). Forsvaret kjøper varer og tjenester i USA, eksempelvis utdanning av jagerflygere og vedlikehold av våpensystemer. Dette påvirker særlig Sjøforsvaret og Luftforsvaret, som følge av at disse forsvarsgrenene har en stor andel utgifter i USD. Per juni 2015 har Forsvaret beregnet at økningen i dollarkursen utgjør en merutgift på om lag 179 mill. kroner.

I Prop. 1 S (2014–2015) varslet Forsvarsdepartementet Stortinget om at innføringen av nye fartøysklasser i Sjøforsvaret har medført enkelte utfordrin-

ger knyttet til vedlikehold. Videre har en studie av vedlikeholdsbehovet vist et høyere behov for vedlikehold enn tidligere lagt til grunn. I tillegg har uforutsette hendelser i 2015, blant annet gassturbinhavari og skrogskaade, medført et ytterligere vedlikeholdsbehov i Sjøforsvaret.

De ekstraordinære utgiftene til valuta for Sjøforsvaret og Luftforsvaret, samt det økte og uforutsette vedlikeholdsbehovet i Sjøforsvaret, vil ifølge Forsvarsdepartementet medføre uakseptable konsekvenser for den daglige operative aktiviteten dersom merutgiftene skulle håndteres isolert innenfor Luftforsvarets og Sjøforsvarets budsjettkapitler.

1.2 Bevilgningsendringer

For å avhjelpe konsekvensene av den ekstraordinære valutabelastningen i Sjøforsvaret og Luftforsvaret, samt det uforutsette vedlikeholdsbehovet i Sjøforsvaret, foreslår Forsvarsdepartementet administrative tiltak, omdisponering av midler fra investering til drift samt å iverksette enkelte tiltak som kan få konsekvenser for beredskapen. I hovedsak dreier tiltakene med konsekvenser for beredskapen seg om utsettelse av planlagte tiltak for å styrke beredskapsområdet.

Den samlede omdisponeringen av budsjettmidler fra administrasjon, beredskap og investeringer til operativ drift og vedlikehold kan ikke videreføres på lengre sikt. Ved en videreføring vil tiltakene forrykke balansen mellom operativ aktivitet, beredskap og fornyelse av materiellet. Konsekvensene vil da kunne bli betydelig mer omfattende for Forsvarets avdelinger og den videre utviklingen av forsvarssektoren. I et kortere perspektiv vurderer Forsvarsdepartementet det likevel som forsvarlig å legge til rette for å avhjelpe konsekvensene av den ekstraordinære valutabelastningen og det uforutsette vedlikeholdet gjen-

nom en slik omdisponering, og derigjennom søke å opprettholde den operative aktiviteten i 2015.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredrik Bjørnebekk, lederen Anniken Huitfeldt, Marit Nybakk, Kåre Simensen og Jonas Gahr Støre, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, Regina Alexandrova, Sylvi Graham, Øyvind Halleraker og Trond Helleland, fra Fremskrittspartiet, Peter N. Myhre, Harald T. Nesvik og Per Sandberg, fra Kristelig Folkeparti, Knut Arild Hareide, fra Senterpartiet, Liv Signe Navarsete, fra Venstre, Trine Skei Grande, og fra Sosialistisk Venstreparti, Bård Vegar Solhjell, viser til at Forsvaret kontinuerlig skal søke å balansere operativ aktivitet, beredskap og fornyelse av materiellet i den hensikt å optimalisere operativ evne innenfor gitte rammer, og i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Komiteen viser videre til at ved Stortingets behandling av Innst. 7 S (2014–2015) til Prop. 1 S (2014–2015) ble Sjøforsvaret (kap. 1732) styrket med om lag 44,1 mill. kroner og Luftforsvaret (kap. 1733) styrket med om lag 216,7 mill. kroner. Dette la grunnlaget for at aktivitetsnivået i Sjøforsvaret og Luftforsvaret i stort kunne videreføres på 2014-nivå, samtidig som forberedelsene til mottak av nye kampanyer og omstilling av Luftforsvaret fortsetter.

3. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

I statsbudsjettet for 2015 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1710	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		Fra kr 3 334 632 000 til kr 3 329 632 000	
46		Komponentutskifting, reduseres med	10 000 000
		Fra kr 104 274 000 til kr 94 274 000	
47		Nybygg og nyanlegg, reduseres med	10 000 000
		Fra kr 1 702 983 000 til kr 1 692 983 000	
1719	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		Fra kr 284 600 000 til kr 283 600 000	

Komiteen er kjent med at Forsvaret har et bredt internasjonalt samarbeid og registrerer at en markant svekkelse av den norske kronen etter at budsjettforutsetningene for 2015 ble lagt, har medført at flere av Forsvarets avdelinger har betydelige merutgifter i utenlandsk valuta. Merutgiftene er størst i amerikanske dollar (USD).

Komiteen registrerer videre at dette særlig påvirker Sjøforsvaret og Luftforsvaret, som følge av at disse forsvarsgrenene har en stor andel utgifter i USD. Komiteen stiller seg dermed bak regjeringens forslag om å fordele valutabelastningen gjennom en bred tverrprioritering innenfor forsvarssektorens budsjetttramme for å avhjelpe konsekvensene for operativ aktivitet i 2015. Komiteen registrerer videre at det i 2015 forventes utbetalinger på om lag 120 mill. USD i Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

Videre registrerer komiteen at Forsvaret per juni 2015 har beregnet at økningen i dollarkursen utgjør en merutgift på om lag 179 mill. kroner, hensyntatt besparelser knyttet til lavere drivstoffpris.

Komiteen vil vektlegge at konsekvensene av de ekstraordinære utgiftene til valuta for Sjøforsvaret og Luftforsvaret, samt det økte og uforutsette vedlikeholdsbehovet i Sjøforsvaret, vil medføre reduksjon av den daglige operative aktiviteten dersom merutgiftene skulle håndteres isolert innenfor Luftforsvarets og Sjøforsvarets budsjettkapitler.

Komiteen stiller seg bak regjeringens Prop. 153 S (2014–2015), som viser forslag til endringer i statsbudsjettet for 2015 under Forsvarsdepartementet som følge av ekstraordinære utgifter til valuta i Sjøforsvaret og Luftforsvaret samt uforutsett vedlikehold i Sjøforsvaret.

Kap.	Post	Formål	Kroner
1720	1	Driftsutgifter, reduseres med	43 900 000
		Fra kr 3 727 089 000 til kr 3 683 189 000	
1721	1	Driftsutgifter, reduseres med	600 000
		Fra kr 39 062 000 til kr 38 462 000	
1725	1	Driftsutgifter, reduseres med	17 700 000
		Fra kr 2 101 980 000 til kr 2 084 280 000	
1731	1	Driftsutgifter, reduseres med	10 700 000
		Fra kr 5 319 177 000 til kr 5 308 477 000	
1732	1	Driftsutgifter, forhøyes med	48 000 000
		Fra kr 3 517 310 000 til kr 3 565 310 000	
1733	1	Driftsutgifter, forhøyes med	121 000 000
		Fra kr 4 691 227 000 til kr 4 812 227 000	
1734	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		Fra kr 1 229 324 000 til kr 1 228 324 000	
1740	1	Driftsutgifter, reduseres med	17 600 000
		Fra kr 2 036 294 000 til kr 2 018 694 000	
1760	1	Driftsutgifter, reduseres med	8 800 000
		Fra kr 993 430 000 til kr 984 630 000	
45		Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under</i> kap. 1761 post 45, reduseres med	35 000 000
		Fra kr 4 146 312 000 til kr 4 111 312 000	
1761	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		Fra kr 115 862 000 til kr 114 862 000	
1790	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 200 000
		Fra kr 1 033 743 000 til kr 1 029 543 00	
1795	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 500 000
		Fra kr 271 066 000 til kr 268 566 000	

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 25. november 2015

Anniken Huitfeldt

leder

Kåre Simensen

ordfører

